

Planavimas, metodai, darbo būdai

Parengė Arnoldas Riekumas.

Pastabas ir pasiūlymus teikė: Marytė Kvietkuvienė, Diana Mockuvienė, Lina Navardauskienė, Rasa Prokurotienė, Gitaną Puzinienė, Daiva Raškauskienė, Saulius Rudelis, Danute Savčuk, Žydrė Jautakytė

Pradedant mokyti pagal Vidurinio ugdymo bendrąją šokio programą, šokio pamokose ir toliau kviečiama vadovautis nuostata, išlikusia dar iš pirmosios, 2002 metų bendrosios šokio programos – mokinius mokyti visų šokio žanrų ir stilių. Pagrindinis dėmesys skiriamas, žinoma, tam žanrui, kuriame specializuojasi mokantis mokytojas. Pamokose svarbu subalansuoti ugdymo turinį taip, kad mokiniai turėtų galimybes pažinti šokio pasaulį, jo istoriją tiek per savo raišką, tiek stebėdami ir vertindami profesionalių šokėjų pasirodymus, šokio spektaklius.

Įgyvendinant programą, ugdomos mokinių esminės dalykinės ir bendrosios kompetencijos. Naujos redakcijos bendroji šokio programa iškelia mokinių kompetencijas kaip siektiną tikslą. Ypač didelis dėmesys skiriamas mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo planavimui ir mokinių įsivertinimui.

Mokytojai, turėtų išsamiai išaiškinti, ką mokiniai turėtų išmokyti, ko iš jų yra tikimasi. Patartina **skelbti aiškius, pamatuojamus, susietus su mokinių turimoma patirtimi, žiniomis ir įgūdžiais, orientuotus į pamatuojamą rezultatą uždavinius**. Siekiant, kad mokiniai būtų susinteresuoti šokio pamokoje vykstančiu procesu, skatintinama paaiškinti, ką ir kodėl mokiniai turi daryti. Rekomenduojama ruošti įvairiems asmeniniams, šeimos, mokyklos, vietos bendruomenės ir kitiems renginiams arba projektams, šventėms, kur galima pademonstruoti savo įgytus gebėjimus. Motyvacijos reikšmė šokio mokytojo darbe labai didelė.

Planuojant savo pamokos veiklą, reikėtų **aiškiai, pagrįstai, logiškai suplanuoti pamoką**, kurioje derėtų metodai ir mokymo priemonės. Pasirenkant metodus ir mokymo priemones, reikia atsižvelgti į mokinių amžių, galimybes ir poreikius. Siekiama racionaliai išnaudoti pamokai skirtą laiką – kad mokiniai suspėtų atlikti paskirtas užduotis, įsivertintų ir apmąstytų, kartu su mokytoju aptartų įgytą patirtį, įsisąmonintų ją pagal savo interesus, poreikius, vertybines nuostatas, gebėjimu ir žinias.

Pirminiame etape reikėtų labai gerai išmokyti pagrindinių šokio technikos elementų, kartu ir dažniausiai vartojamų šokių elementus pagal savo programą. Tokius elementus, figūras arba junginius kiekvienas mokytojas pagal mokinių galimybes ir pagal savo numatytą programą turėtų parinkti pats. Pavyzdžiui, sudarant junginius pradedantiesiems tautinio arba pramoginio šokio šokėjams paprastai parenkamos figūros, kurių merginos partija yra kaip veidrodžio atspindys vyro partijai. Šiuolaikinio arba gatvės šokių elementus geriausiai pradėti mokyti taip pat vadinamuoju „linijiniu“ būdu. Tai padeda mokiniams geriau susikaupti pradiniam mokymosi etape ir dėl fizinio

brendimo skirtumo mažiau imliems vaikinams; sunkūs, dažnai ir sudėtingi judesiai neblaško dėmesio: lengviau atlikti visiems kartu.

Vėlesniuose etapuose patartina laisvai demonstruoti ir aiškinti žingsnį, figūrą arba junginį, judesį, kurių mokoma pamokoje. Mokytojo darbas yra pasiekti, kad mokiniai suprastų, jog šokyje judesys yra DRAUGAS, o ne PRIEŠAS. Mokiniai noriai mokysis toliau tik išmokę laisvai komponuoti, kiek reikia jungti elementus, žingsnius, figūras ir junginius, kai šokdami, jaus malonumą.. Mokinių atlikimo ir kūrybinio interpretavimo džiaugsmas yra aukščiausias pasiekimas ir mokytojo darbo įvertinimas, kuris dažnai pasireiškia ir plojimais po geros, ypač pavykusios pamokos!

Šokio pamokose siekiama, kad mokytojai ugdytų mokinių visuminio estetinio suvokimo gebėjimus. Ne visi mokiniai taps menininkais ar meno srities profesionalais. Kad mokiniai galėtų ugdyti meninę ir estetinę kompetencijas, pamoką, temą ar užduotį mokytojai turi aiškinti tiksliai, suprantamai bei nuosekliai, **naudodami įvairius metodus**.

Mokytojas turi **lavinti savo balsą**, kad galėtų mokymo metu, paskui ir su muzika, komentuoti veiklas pamokoje. Kad mokiniai sėkmingai išmoktų skaičiuoti ritmą, tai turi atlikti kartu su mokytoju, ypač pirminiame mokymo etape. Daryti tai kartu – labai geras būdas mokyti pradedančiuosius mokinius.

Tą pačią pastabą ar komentarą per pamoką galima pasakyti skirtingai. Skirtingi žodžiai ir įvairesni paaiškinimai skirtingai veikia žmones. Atskirai klasei ar net mokiniui būtina rasti suprantamiausią variantą. Pavyzdžiui, dėstant pramoginį šokį *Čia-čia-čia*, pradedant nuo 4 ir 1, galima skaičiuoti taip: „čia-čia-čia, žingsnis, žingsnis; 1–2–3, žingsnis, žingsnis“ ir t. t. Vietoj „žingsnis, žingsnis“ galima sakyti „top, top“ arba „pirmyn, atgal“, arba „atgal, pirmyn“ priklausomai nuo pagrindinio žingsnio krypties ir pan.

Mokytojo pastabos nurodo šokėjams, kaip, kokius ir kada reikėtų daryti judesius. Jas mokytojas naudoja siekdamas priminti, kaip turėtų būti atliekami judesiai, koks bus kitas judesys. Pastabos sakomos naudojant veiksmažodžius, skaičiavimą, dainavimą, balso pakėlimą arba nuleidimą, plojimus, išiktukus ir jaustukus, frazių fragmentus ar signalus.

- Veiksmažodžiai nurodo, koks veiksmas turi būti atliekamas, pavyzdžiui, „žengti, spirti ir kt.“.
- Kryptį nurodančios pastabos nusako, kuria kryptimi turi būti judama, pvz., „į kairę, į dešinę, aukštyn, žemyn, pirmyn, atgal ir t. t.“.
- Skaičiavimas nurodo, koku tempu ir ritmu judesiai turi būti atliekami. Kiekvienas judesys turi skaičių. Pirmą kartą rodydamas judesį ar pratimą, elementą ar figūrą mokytojas skaičiuoja grojant muzikai kiekvieną taktą, paskui kas antrą taktą, paskui neskačiuoja.
- Dainavimas. Mokytojas pasako arba „sudainuoja“ veiksmažodžius, nusakančius veiksmažodžius, kartu su muzika. Taip akcentuojamas judesio ir muzikos frazių ryšys.

- Balsas pakeliamas arba nuleidžiamas, kai norima akcentuoti tam tikrą judesių frazę ar momentą. Balsas gali būti pakeltas arba nužemintas priklausomai nuo to, kokio efekto ar nuotaikos siekiama.
- Plojimas padeda išlaikyti šokio judesių atlikimo ritmiką. Tai padeda mokantis naujų judesių ir tobulinant neseniai išmokus.
- Ištiktukai ir jaustukai dažniausiai atspindi ritmą ar judesio nuotaiką, kokybę. Pavyzdžiui, „yaha, plaukšt, šlept, trept, op“ ir kt. „Da-daaa, taaa-ta“ ir kitus ištariant ilgai / trumpai galime pabrėžti judesio trukmę, ilgumą / trumpumą, greitumą / lėtumą ir kt.
- Sakant pastabas frazių fragmentais praleidžiami kažkurie veiksmažodžiai. Taip akcentuojami tam tikrus judesiai ar kokybė. Dažniausiai tokios pastabos sakomos, kai šokėjas atlieka jau žinomas kombinacijas. Pavyzdžiui, vietoj skaičiaus „vienas“ mokytojas sako „žingsnis“, skaičius „du“ - nieko nesako, skaičius „trys“ - „posūkis“ ar panašiai.
- Pastaboms naudojami tam tikri gestai kurie reiškia, pavyzdžiui, „sustoti“, „pakeisti judėjimo kryptį“ ir kt. Grupei vadovaujant iš anksto žinomais signalais, ji juda erdvėje sklandžiai ir be triukšmo.

Dažnose rekomendacijose pabrėžiama, kad reikėtų vengti ilgo ir gal kartais nuobodus mokytojo monologo, nes toks mokymo būdas neugdo mokinių suvokimo, kritinio mąstymo, problemų sprendimo ir kitų gebėjimų, nepuoselėja emocinės patirties, neskatina asmenybės individualumo ir savarankiškumo.

Mokymo turinys sietinas su gyvenimo praktika, jis remiasi mokinių patirtimi, žiniomis ir įgūdžiais. Visada didesnė tikimybė, jog tokiu atveju mokiniai gebės įsiminti daugiau pateiktos informacijos, gebės geriau išreikšti save ar komunikuoti su kitais. Kartais pamokos pabaigoje užduodami namų darbai. Pavyzdžiui, pramoginio šokio pamokoje prašoma, kad lipdami laiptais aukštyn mokiniai kojomis ištrepsėtų rokenrolo (arba džiaivo) ritmą 1, 2, 3 ir 4, 5 ir 6, skaičiuodami kiekvieną muzikos mušimą ir tuo pat metu statydami kojas ant laiptelių. Kitaip sakant, šoktų rokenrolą, lipdami laiptais aukštyn. Tokia užduotis sukels mokinių šypseną, bet tai yra labai geras būdas įvaldyti sunkų šokio ritmą.

Kartais paprašoma suvaikščioti, o mintyse sušokti naujai išmoktą figūrą arba jų junginį stotelėje, kai yra laiko ir laukiama atvažiuojančio troleibuso arba autobuso. Skatinant mokinių mąstymą vaizdiniais, pradedančiųjų šokėjų prašoma surašyti atskirus figūrų pavadinimus popieriaus lape, juos supaprastintai aprašyti. Čia patartina naudoti junginių pavadinimus, susijusius su vaizdiniais. Pavyzdžiui, lėtojo valso „Closed change“ pirmyn DK ir atgal KK vadiname „kvadratu“, 2 taktus pirmyn ir 2 taktus atgal – „aštuoniuke“, čia-čia-čia šokio „New York“ figūrą – „atsidarymu“ ir t. t. Pamoka bus įdomesnė, kiekvienas dalyvis pajus savo atsakomybę ir vaidmenį joje.

Pamokoje labai svarbu **sudaryti tinkamas sąlygas mokiniams mokytis savarankiškai**. Mokiniai mokosi atlikti judesius savarankiškai juos kartodami ir siekdami tobulėjimo. Kiekvienam mokiniui duodamos individualios pastabos, atkreipdamas dėmesį į specifines problemas, nurodoma, kaip tiksliai judesys turėtų būti atliekamas (identifikuojamos klaidos). Mokytojas nurodo santykį tarp panašių judesių, pavyzdžiui, *releve* (pasistiebimas ant puspilčių) ir *šuoliuko* (kai pėdos visiškai ištiesiamos). Mokiniai mokomi atlikti judesius įvairiais būdais. Judesių ar žingsnių atlikimas gali būti varijuojamas laike (greitai, vidutiniškai ir lėtai) ir erdvėje (kryptis, lygis, trajektorija, didelis arba mažas judesys). Pavyzdžiui, modernaus šokio pamokoje mokinys atlieka šuolį ištiesdamas abi kojas arba variaciją, kai sulenkiami priekinė arba *attitude* padėtyje viena arba abi kojos. Išbandydami įvairius judesio atlikimo būdus, mokiniai įgyja daugiau patirties ir sugeba juos tiksliai atsiminti bei atlikti. Atsitiktinis žinomų ir išminktų judesių išdėstymas nauja seka yra dar vienas labai geras būdas išsiaiškinti mokinių žinias ir gebėjimus atlikti judesius teisingai.

Šokio pamokos yra **siejamos su kitomis ugdymo sritimis**, praturtina ir pagilina kitų dalykų mokymą. Šokiu ugdomi socialinio bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai, elgesio kultūra, pagalba, pagarba, atsakomybė, tolerancija ir kitos vertybinės nuostatos – ryšys su doriniu ugdymu. Sumanymų aptarimas ir formulavimas, meninės ir estetinės patirties perteikimas, terminų, sąvokų vartojimas – ryšys su gimtąja kalba. Ugdomi sveikos gyvensenos įgūdžiai, žinios apie žmogaus organizmo sandarą ir kūno dalių funkcijas. Tai – ryšys su gamtos ir tiksliaisiais mokslais. Mokant šokių yra svarbūs ir psichologiniai faktoriai (ryšys su socialiniais mokslais). Siekiama per pamoką sukurti betarpišką ir draugišką atmosferą. Šokių mokytojai kai kurių mokinių būseną palygina su būsena paciento, įeinančio į stomatologo kabinetą. Paaškinama mokiniams, kad šokių pamoka ir yra ta vieta, kur visi vienodai pradžioje nemoka ir visi išmoksta, sukuria, įgyvendina savo ir kitų idėjas. Mokinius reikia pagirti, kalbėti apie jų progresą. Tai skatina mokinių motyvaciją.

Šokio pamokose **didelis dėmesys atkreiptinas į bendradarbiavimą** su klasės / grupės draugais bei mokytoju, nes tai sujungia įvairius akademinius, meninius, socialinius mokinių gebėjimus, mokymosi stilius ir interesus. Tai pasiekama planuojant, ruošiant ir įgyvendinant įvairius projektus, kuriais puoselėjamos vertybinės nuostatos – asmeninės atsakomybės jausmas, pasitikėjimas vienas kitu, pagarba, vidinė paskata dirbti ir mokytis, palankus požiūris į klasės draugus, mokytojus ir mokyklą.

Šokio pamokų metu neišvengiamai iškyla **mokinio ir mokytojo fizinio kontakto būtinumas**. Dažniausiai efektyvesnis būdas paašškinti, pavyzdžiui, taisyklingos laikysenos principus, yra stoti į porą su mokiniu uždaru susikabinimu ir tai pademonstruoti visai klasei / grupei. Fizinis mokytojo / mokinio kontaktas kaip neverbalinio bendravimo forma padeda efektyviau pasiekti šokio pamokos tikslų. Atsižvelgiant į visuotinai priimtas etikos ir moralės normas, siūloma mokslo metų pradžioje supažindinant su šokio programa ir vertinimu, su mokiniiais

susitarti, kad fizinis kontaktas per šokio pamokas yra būtinas mokymo tikslais. Tai siūlytina fiksuoti klasės dienyne, kur mokiniai pasirašo, kad su tokia nuostata susipažino ir neprieštarauja. Šiandien JAV mokyklose praktikuojamų, tokį dalyką apibrėžiančių mokyklos sutarčių su tėvais arba globėjais dar rengti, matyt, nereikėtų. Nors laikas, žinoma, gali koreguoti tokią nuostatą...

Kiekvienas mokinys turi skirtingus gebėjimus, žinias, įgūdžius, mokymosi stilių, ir poreikius. Pamokos tempą, veiklas ir užduotis rekomenduotina parinkti taip, kad būtų patenkinti visų mokinių poreikiai (taip pat ir specialiųjų poreikių mokinių).

Siūloma atidžiau stebėti **specialiųjų poreikių mokinius**. Suteikiant daugiau laisvės saviraiškai, skatintina ugdyti jų kūrybiškumą, originalumą, iniciatyvumą. Šiems mokiniams specialiai skirta papildoma užduotis dažnai yra ir gera paskata toliau gilintis į šokį. Kita vertus, niekada nereikia priekaištauti lėto būdo mokiniams, kuriems ne visada gerai sekasi koordinuoti savo judesius arba kartu su gabesniais suspėti atlikti viską. Juos galima padrąsinti neišskiriant iš kitų šypsena, šiltu žodžiu. Svarbiausia yra mokinių kūrybingumo ir mokymosi pasiekimų prielaida – susidomėjimą ir susitelkimą kelianti nuotaika pamokoje. Gera nuotaika leidžia jaustis saugiai, formuoja teigiamą požiūrį į šokių pamokas. Mokytojas turi skatinti mokinio tobulėjimą pozityviu požiūriu, pasitikėjimu, įtaiga. Todėl mokytojui ypač svarbu gerai pažinti mokinius, leisti jiems patikėti savo jėgomis. Nuo to didžia dalimi priklauso ugdymo bei ugdymosi sėkmė ir **PUIKUS GALUTINIS REZULTATAS**.

Planuojant šokio pamokas yra rašomi ilgalaikiai (1 priedas, psl. 6) ir trumpalaikiai – ciklą (2 priedas, psl. 13, 18, 21, 26) planai. Ilgalaikio ir trumpalaikio planavimo paskirtis skirtinga. Ilgalaikiame plane numatomi didieji (ilgalaikiai, prioritetiniai ir kt.) ugdymo tikslai, kurie dažnai kyla iš atskiros klasės situacijos analizės. Apmąstomi stambūs etapai darbe, jų nuoseklumas. Pateiktame ilgalaikio plano pavyzdyje yra pagrindiniai ciklai, apimantys šokio, kaip visumos, dalyką; siūloma pačiam mokytojui apytikriai paskirstyti laiką (pamokų skaičių) ir ciklą eiliškumą.

Pateiktuose trumpalaikiuose planuose yra detalizuojami artimiausio etapo darbai – ko sieks, ko mokysis konkrečios klasės mokiniai, kad pasiektų reikiamų rezultatų; kas bus daroma toliau priklausomai nuo to, kas yra pasiekta ir kt. Planuojant reikėtų daugiau mąstyti apie mokinių mokymąsi, išmokimą, įtraukimą į sąmoningą mokymąsi, o ne tik apie dalyko išdėstymą.

Tik įgiję pagrindinių žinių – išmokę šokių elementus, žingsnius, figūras ir junginius, pažinę savo tautos ir kitų tautų šokius kaip kultūros dalį – mokiniai sugebės tai pritaikyti gyvenime, plėsti kūno kinestetines galias, leidžiančias šokio raiškos priemonėmis komunikuoti, patirti meninius bei estetinius išgyvenimus. Šito mokiniai tikisi iš mokytojų, todėl renkasi šokių pamokas!

Parengė Arnoldas Riekumas, pasiūlymus ir pastabas teikė Rasa Prokurotienė, Danutė Savčuk.

Rengėjų pastaba. Šis planas – tai tik vienas iš galimų ilgalaikio planavimo variantų. Kiekvienas mokytojas planuoja vidurinio ugdymo turinį atsižvelgdamas į šokį pasirinkusių mokinių grupės pasiekimų lygį, interesus, polinkius, į savo darbo stiliaus savybes, mokyklos tradicijas. Planuojant ugdymo turinį, ypač skatintinas mokytojų tarpusavio bendradarbiavimas ir dalijimasis gerąja patirtimi metodinėse grupėse, būreliuose. Kiekvienas mokytojas turėtų rasti sau patogiausią ir efektyviausią mokinių pasiekimų planavimo formą.

Dalykas: ŠOKIS

Šokio dalyko tikslas 11–12 (3–4 gimnazijos) klasėse – ugdyti mokinių šokio ir bendrąsias kompetencijas, suteikiančias galimybę tapti kūrybiška, aktyvia, estetinei patirčiai atvira, prasmingai savo psichofizines galias, meninius ir kultūrinius poreikius tenkinti gebančia asmenybe.

Klasė (koncentras): 11–12 (3–4 gimnazijos klasės)

Mokytojas: _____

Valandų skaičius per dvejus metus: bendrasis kursas – 138 val., išplėstinis kursas – 207 val.

Vertinimas. (Mokyklos nustatyta tvarka – 10 balų sistema arba „įskaityta / neįskaityta“). Kiekvienas mokymosi etapas (ciklas) baigiamas iš anksto numatytomis, aptartomis su mokiniais vertinimo užduotimis iš skirtingų veiklos sričių arba jas integravus. Su mokiniais nustatomi ir išsiaiškinami užduočių vertinimo kriterijai bei kiti reikalavimai. Pamokų skaičių, skiriamą mokymosi etapui arba ciklui, gali numatyti pats mokytojas.

Mokymosi aplinka ir priemonės.

Šokio veikloms tinkama salė, muzikos grotuvas, muzikos įrašai, vaizdo grotuvas (leistuvas) ir televizorius / monitorius (pageidautina), vaizdo įrašai laikmenose arba internete, kompiuteris su interneto prieiga (pageidautina); mokiniams – tinkami šokio pamokai drabužiai ir avalynė.

Dirbama pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 patvirtintą vidurinio ugdymo šokio bendrąją programą.

Mokinių pasiekimų ir mokymosi turinio ir planas

Mokymosi ciklas		Mokinių pasiekimai (gebėjimai) (pagal Bendrąją programą)	Pamokų skaičius	Pastabos
Pavadinimas	Siekiai			Korekcijos
Įvadas į šokio pasaulį. Šokio žanrų įvairovė. Šokio meno istorija	<p>Susipažinti su šokio (choreografijos) dalyku, jo terminologija, gebėti ją taikyti pamokoje. Žinoti ir taikyti teisingos laikysenos reikalavimus. Gebėti įžvelgti ir įvardyti, apibūdinti šokio, kūrinio žanrą, jo esminę idėją, apibrėžti, pareikšti savo nuomonę.</p> <p>Skirti šokio terminus, jais operuoti pamokų metu ir įvardyti pademonstruoto (pamatyto) šokio elementus arba atskirų žanrų figūras, arba šokio elementus bei juos išreikšti, apibūdinti. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius.</p> <p>Stebint, analizuojant ir aptariant skirtingų šokių pavyzdžius, susipažinti su šokio meno, atskirų šokių ir stilių istorija</p>	<p>1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną.</p> <p>1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius.</p> <p>1.2.1. Įvardyti idėjos pasirinkimo motyvus (turima šokio patirtis, tam tikri šokio interesai, draugų paskata ar kt.).</p> <p>1.3.1. Skirti ir įvardyti šokio elementus (judesį, erdvę, ritmą, tempą, dinamiką, judesio jėgą) bei juos išreikšti.</p> <p>3.2.2. Įvardyti mėgstamo šokio žanro ar stiliaus ypatumus, istorinius kultūrinius aspektus (kada ir kur atsirado, kam buvo skirta ir pan.).</p>		
Ritmika, šokio kompozicija	<p>Gebėti atskirti skirtingus šokių ritmus, juos atpažinti ir įvardyti. Atpažinti šokio kūrinio muzikos metrą. Atskirti grojamų skirtingų šokių ritmus, juos įvardyti.</p> <p>Suprasti demonstruojamų / atliekamų šokių kūriniių muzikos metrą ir turėti tempo jausmą. Suprasti taktą, kaip muzikinį vienetą, gebėti skaičiuoti ir operuoti muzikiniiais kvadratais. Gebėti pradėti šokti teisingu ritmu.</p> <p>Turėti šokio dramaturgijos žinių ir suprasti šokio</p>	<p>1.2.1. Įvardyti idėjos pasirinkimo motyvus (turima šokio patirtis, tam tikri šokio interesai, draugų paskata ar kt.).</p> <p>1.2.2. Nusakyti kūrybinių idėjų paieškos galimą aplinką (įvairūs šokio žanrai, kultūros tradicijos, socialinės problemos, asmeniniai išgyvenimai ar kt.).</p> <p>1.3.3. Paaiškinti, kaip šokio elementų, žingsnių ar jų derinių naudojimas padeda perteikti mintis, jausmus, kūrybines idėjas.</p>		

	kūrinio struktūrą. Gebėti savo klasėje (grupėje) pristatyti, pagrįsti savo pasirinkto šokio kompozicijos idėją, nuoseklumą, siekiant kūrinio vientisumo ir harmonijos.	2.1.1. Įvardyti šokio priemonės (šokio elementų raiška, kompozicijos struktūra, atlikėjų technika ir pan.), kurių naudojimas sukuria šokio nuotaiką, perteikia prasmes, padaro įspūdį ir sukelia išgyvenimus. 2.2.1. Išvelgti ir įvardyti stebėto šokio kūrinio esminę idėją.		
Kūryba ir improvizacija. Šokio projektas	Sukurti grupei (klasei) pasirinkto šokio žanro kompoziciją, ją atlikti pavieniui, poroje arba grupėje. Gebėti pristatyti savo projektą. Gebėti įvardyti šokio projekto dalyvių funkcijas, nurodyti jų ypatumus bei sąsajas siekiant bendro tikslo, šokio projekto sudedamąsias dalis ir organizavimo etapus. Gebėti aptarti projekto vykdymo planą ir parengti jį, naudojant IKT. Gebėti įvardyti išorines sąlygas (dalyvių paieška, repetitijų ir pasirodymo vieta bei laikas, reklama, žiūrovų paieška ir kt.) ir jų sąsajas siekiant sėkmingai pristatyti šokio projektą publikai. Gebėti duota tema studijuoti literatūrą, analizuoti ir aprašyti.	1.3. Improvizuoti pavieniui ir grupėje naudojant natūralius (nesusietus su konkrečiu šokio žanru) judesius. 1.4. Komponuoti judesių sekas pavieniui, poroje ir grupėje naudojant natūralius judesius ir (ar) įvairių šokio žanrų žingsnius bei jų derinius. 1.5. Šokio projekte vykdyti pasirinktą ar numatytą funkciją (kurti, šokti, repetuoti, parinkti muziką, kostiumus, sukurti reklamą ar kt.). 1.6. Parengti išorines sąlygas (pasirodymo vietą ir laiką, informacinius pranešimus ar kt.), kurių reikia siekiant pristatyti šokio projektą bendruomenei.		
Istorinis šokis. Pasaulio tautų šokiai	Žinoti / susipažinti su XVII–XIX a. Vakarų Europos šokių kultūra, jų stiliumi, atlikimo maniera, buitinio ir sceninio šokio įtaka vienas kitam. Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus arba pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius. Susipažinti su pasaulio tautų šokiais, gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (arba) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius. Susipažinti su pagrindiniais žingsniais, laikysena,	1.1. Pavieniui, poroje ir grupėje atlikti įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius. 1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną. 1.1.2. Derinti kvėpavimą su atliekamais judesiais. 1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius. 2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio		

	galvos, kojų, rankų padėtimis, poros susikabinimais. Gebėti atlikti figūrų junginį arba junginių grupę.	įspūdžio ir šokyje panaudotų priemonių. 2.2.2. Atpažinti ir įvardyti šokio elementų (erdvės, ritmo, tempo, dinamikos, judesio jėgos) raišką stebėtame šokyje. 2.2.3. Atpažinti ir įvardyti stebėto šokio kūrinio žanrą, stilių, istorinį laikotarpį, geografinę vietovę. 2.2.5. Įvardyti šokio atlikimo (atlikėjų sudėtis, atlikimo maniera, technika ir kt.) ir kūrybos (idėjos originalumas, panaudotos priemonės, principai, procesai) esminius bruožus.		
Tautinis šokis	Žinoti / susipažinti su lietuvių tautiniu šokiu (etnochoreografija, lietuvių liaudies sceniniu šokiu). Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius. Susipažinti su žymiausiais kūrėjais, žinoti jų kūrinius. Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šokį ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomonę.	1.1. Pavieniui, poroje ir grupėje atlikti įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius. 1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną. 1.1.2. Derinti kvėpavimą su atliekamais judesiais. 1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius. 2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio įspūdžio ir šokyje panaudotų priemonių. 3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).		
Baletas. Šiuolaikinis šokis	Žinoti / susipažinti su Lietuvos ir pasaulio baleto ištakomis, dabartimi. Žinoti / susipažinti su šiuolaikiniu (moderniu) šokiu. Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.	1.1. Atlikti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius. 1.2. Pasirinkti šokio kūrybinę idėją ir ją pristatyti naudojant pasirinktą būdą (žodžiu, raštu, piešiniais ar schemomis). 1.3. Improvizuoti pavieniui ir grupėje, naudojant		

	<p>Improvizuoti ir komponuoti pavieniui, poroje ar grupėje, pasirenkant įvairius aspektus.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šoki ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomone.</p>	<p>natūralius (nesusietus su konkrečiu šokio žanru) judesius.</p> <p>1.4. Komponuoti judesių sekas pavieniui, poroje ir grupėje naudojant natūralius judesius ir (ar) įvairių šokio žanrų žingsnius bei jų derinius.</p> <p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šoki kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio įspūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p> <p>3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p>		
Pramoginiai šokiai	<p>Žinoti / susipažinti su klasikiniu ir Lotynų Amerikos pramoginiu šokiu.</p> <p>Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (arba) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.</p> <p>Susipažinti su žymiausiai atlikėjais, kolektyvais.</p> <p>Žinoti pramoginio ir sportinio šokio skirtumus, gebėti juos nusakyti.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šoki ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomone.</p>	<p>1.1. Atlikti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius.</p> <p>1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną.</p> <p>1.1.2. Derinti kvėpavimą su atliekamais judesiais.</p> <p>1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius.</p> <p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokio kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio įspūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p> <p>3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p>		
Gatvės šokiai	<p>Žinoti / susipažinti su gatvės šokiu, jo stiliais.</p> <p>Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.</p> <p>Susipažinti su žymiausiai atlikėjais, kolektyvais.</p>	<p>1.1. Atlikti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir(ar) šokius.</p> <p>1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną.</p>		

	<p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šokį ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomone.</p>	<p>1.1.2. Derinti kvėpavimą su atliekamais judesiais.</p> <p>1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir(ar) šokius.</p> <p>3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p> <p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio išpūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p>		
<p>Šokio spektaklio stebėjimas ir aptarimas</p>	<p>Gebėti išvelgti ir įvardyti stebėto šokio kaip kūrinio esminę idėją bei atpažinti ir įvardyti šokio elementų raišką.</p> <p>Atpažinus ir įvardijus stebėto šokio kūrinio žanrą, stilių, istorinį laikotarpį, geografinę vietovę, aptarti grupėje, pagrįsti savo nuomone.</p>	<p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio išpūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p> <p>2.2. Nagrinėti ir palyginti stebėtus šokius kaip kūrinius, priklausančius skirtingam žanrui istoriniam laikotarpiui, geografinei vietai.</p>		

1. Pramoginių šokių ciklo planas..... 12 psl.
2. Tautinio šokio ciklo planas..... 16 psl.
3. Pasaulio tautų šokių ciklo planas..... 19 psl.
4. Šiuolaikinio šokio ciklo planas..... 23 psl.

1. Pramoginių šokių ciklo planas (pavyzdys 11–12 kl.)

Ištrauka iš ilgalaikio plano.

Mokymosi ciklas		Mokinių pasiekimai (gebėjimai) (pagal Bendrąją programą)
Pavadinimas	Siekiai	
Pramoginiai šokiai	<p>Žinoti / susipažinti su klasikiniu ir Lotynų Amerikos pramoginiais šokiais.</p> <p>Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.</p> <p>Susipažinti su žymiausiais atlikėjais, kolektyvais. Žinoti pramoginio ir sportinio šokio skirtumus, gebėti juos nusakyti.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šokį ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomonę.</p>	<p>1.1. Atlikti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius.</p> <p>1.1.1. Pasitelkti kūno kinestetines galias siekiant koordinuotai judėti, išlaikyti taisyklingą laikyseną.</p> <p>1.1.2. Derinti kvėpavimą su atliekamais judesiais.</p> <p>1.1.3. Įvardyti atliekamus šokio žingsnius ir (ar) šokius.</p> <p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją, nurodant ryšį tarp kilusio išpūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p> <p>3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p>

Mokymosi ciklo „Pramoginiai šokiai“ detalusis išplanavimas

Pam. Nr.	Pamoka		Mokymosi ištekliai		
	Pamokos tema	Gebėjimai (laukiami rezultatai)	Šokio raiška (atlikimas)	IT mokymo ir mokymosi priemonės	Metodai
1–2	Lėtasis valsas	Mokiniai gebės iš klausos atskirti valso ir	LV – uždara	http://www.youtube.com/watch?v	Pratimai.

	(toliau LV) ir rokenrolas (toliau R'n'R)	rokenrolo ritmus. Gebės atlikti Lėtojo valso ir rokenrolo (svingo – <i>Time Step</i>) šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokės juos jungti į junginius. Žinos pramoginio ir sportinio šokio skirtumus, gebėti juos nusakyti.	pakaitinis žingsnis. R'n'R – pagrindinis žingsnis, GLL ritmu	=1Iw4x7yEfZc http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/ http://www.ballroomdancers.com/Dances/ http://www.waltzballs.org/social.html http://www.youtube.com/watch?v=LEqg4PxkyYE&feature=related	Demonstravimas. Pratybos.
3–4	Čia-čia-čia (toliau Č) ir R'n'R variantai	Mokiniai gebės iš klausos atskirti Č ir R'n'R ritmus. Gebės atlikti čia-čia-čia ir rokenrolo (<i>Top Step, Kick Step, Flick Step</i>) šokių elementus ir figūras teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokės juos jungti į junginius.	Č – pagrindinis žingsnis, Niujorkas, R'n'R – pagrindinis žingsnis (<i>Kick Step</i>) 1,2,3,4,5, 6 ritmu. Sukinys	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/ http://www.youtube.com/watch?v=Ojbb9ofPluA http://www.youtube.com/watch?v=_Hn9GoUJke8 http://www.youtube.com/watch?v=xuBpC57FjJA&feature=related	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
5–6	Sukinys buitiniame pramoginiame šokyje (LV, Č, R'n'R)	Mokiniai gebės apibūdinti sukinį šokyje, gebės atlikti sukinį įvairiuose šokuose įvairiu ritmu teisinga laikysena, teisingu ritmu. Sugebės komponuoti šokių junginius su sukiniu.	LV – dešinysis sukinys, kairinis sukinys Č - sukinys į D ir į K. R'n'R – sukinys pavieniui ir poroje po ranka	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/ http://www.waltzballs.org/social.html http://www.youtube.com/watch?v=AYBwaFkbSdw&feature=related	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
7	Pratybos muzikos ritmo pajautimui ir įtvirtinimui. Šokių programos kartojimas.	Mokiniai atpažins ir įvardys muzikinį kvadratą įvairaus žanro ir stiliaus šokuose, solfedžiuos, ritmuos ir skaičius muzikos taktus, mokės savarankiškai pradėti šokti pavieniui ir poroje teisingu ritmu.	Anksčiau išmoktos šokių figūros ir jų junginiai	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Konsultacija. Aiškinimas.
8	Kvadratinė rumba. Č figūros. Rumba (toliau	Mokiniai gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus. Paaškins, kaip tai daroma pagal Pasaulinę šokių programą, pateiks pavyzdžių, išmoks šokti kubietiškos	Kvadratinės rumbos – uždarasis pakaitinis žingsnis – variantai. Trys čia-čia-čia,	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/ http://addicted2salsa.com/dance/learn-latin-cha-cha-dance-in-minutes/	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali

	R)	rumbos figūrų, prirėikus ir (ar) pagal užduotį mokės jungti į junginius.	pasikeitimas vietomis 2- iem taktais.		konsultacija. Aiškinimas.
9	Šokių junginių kartojimas, komponavimas	Mokiniai gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų šokių figūrų. Pristatys savo kompozicijas grupėje.	Anksčiau išmuktų šokių figūros. Rezervinės figūros (jei yra laiko): LV – suktukas. Č – ranka rankon. Kv. rumba – promenados ėjimas, kontrpromenados ėjimas (arba su Merginos sukiniu į K)	http://www.britannica.com/EBchecked/topic/114504/choreography	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
10–11	Fokstrotas (toliau F)	Mokiniai gebės iš klausos atskirti fokstrota, atlikti F elementus ir figūras, lėtu ir greitu tempu, teisingu ritmu ir laikysena, prirėikus ir (ar) pagal užduotį mokės juos jungti į junginius. Gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų šokių figūrų. Pristatys savo kompozicijas grupėje.	F – pagrindinis žingsnis, kryžiukas, sukinyš į dešinę, suktukas, sukinyš į kairę LGG ritmu.	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
12–13	Vienos valsas (toliau VV)	Mokiniai gebės apibūdinti ir iš klausos atskirti VV, sužinos jo istoriją, išmoks judėti greitu ritmu. Išmoks suktis pavieniui ir poroje į D. Prirėikus ir (ar) pagal užduotį mokės jungti į junginius. Gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų šokių figūrų. Pristatys savo kompozicijas grupėje.	VV – uždarsis pakaitinis žingsnis, sukinyš į D.	http://www.ballroomdancers.com/Learning_Center/ http://www.metacafe.com/watch/903491/viennese_waltz_class/	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
14–15	Salsa (arba mambo) ir	Mokiniai gebės apibūdinti ir iš klausos atskirti salsą ir tango (Argentinos tango),	Salsa, mambo Argentinos tango	http://www.youtube.com/watch?v=WGKaAFNxfJ0&feature=relmf	Kartojimas. Demonstravimas.

	Tango (arba Argentinos tango)	išmoks judėti greitu ritmu. Prireikus ir (ar) pagal užduotį mokės jungti į junginius. Gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų šokių figūrų. Pristatys savo kompozicijas grupėje.	pagrindiniai žingsniai, sukiniai į D ir į K. Niujorkai salsoje arba mambo.	u http://www.youtube.com/watch?v=opumFIUyEDg&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=-vvKxPOaO6g http://www.youtube.com/watch?v=7qY0_zp58ow&feature=mfu_in_order&list=UL http://www.youtube.com/watch?v=Q9SUxIVCTFs&feature=mfu_in_order&list=UL	Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
16	VV kartoavimo pamoka	Mokiniai pagilins VV įgūdžius, gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų šokių figūrų. Pristatys savo kompozicijas grupėje. Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje).	VV – sukyns į K.	http://www.ballroomdancers.com/Leaming_Center/	Kartojimas. Demonstravimas. Pratybos. Individuali ir grupinė konsultacija. Aiškinimas.
17-18	Įskaitinė pamoka – šokių atlikimas, šokių istorijos referatas	Mokiniai gebės suorganizuoti, pristatyti ir atlikti pramoginius šokius viešame pasirodyje, mokyklos renginyje. Gebėti šokti pavieniui arba poroje teisingu ritmu ir laikysena. Poroje, grupėje arba klasėje gebės aptarti atliktą šokį, pagrįs savo nuomonę. Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje). Rašto darbe gebės aprašyti šokių istoriją.	Atrinktas 7-8 šokių 2-4 figūrų repertuaras. 10-12 puslapių rašto darbas apie šokių istoriją (pagal raštvedybos ir darbo įforminimo taisykles) Paaškinimai: G – greitai, L – lėtai, D – dešinė, K – kairė		Instruktavimas ir stebėjimas. Konsultacijos. Įsivertinimas ir įvertinimas pagal iš anksto sutartus kriterijus, aptarimas.

2. Tautinio šokio ciklo planas (*pavyzdys 11–12 kl*)

(parengta pagal Gitanos Puzinienės planą ir Klaipėdos miesto šokio mokytojų metodinės tarybos rekomenduotą formą mokytojams)

_____ MOKSLO METŲ TAUTINIO ŠOKIO CIKLO PLANAS

DALYKAS	Šokis
MOKYTOJAS	_____
KLASĖ	III gimnazijos klasė
VALANDŲ SKAIČIUS PER METUS	68 val., ciklui skirta 32 val.

MOKYMO IR MOKYMOSI PRIEMONĖS

1. Literatūra (nurodyta rekomendacijų literatūros sąrašė);
2. Muzikos įrašai (asmeninis archyvas), muzikos grotuvas.
3. DVD medžiaga (asmeninis archyvas); vaizdo grotuvas, kompiuteris.
4. Internetinė medžiaga portaluose www.vikimedija.lt; www.youtube.com, prieiga internete.

PAGRINDINIAI MOKYMOSI IR MOKYMO UŽDAVINIAI:

1. susipažinti su lietuvių tautiniu šokiu;
2. išmokti suvokti savo tautos kultūros vertę ir esmę pasaulio kultūrų kontekste;
3. gebėti perteikti lietuvių folklorinį šokį, suvokti ir puoselėti pagarbą lietuvių liaudies papročiams ir tradicijoms;
4. mokėti interpretuoti išmoktą medžiagą ir atlikti kūrybines užduotis.
5. mokytis stebėti šokius ir išvelgti pagrindinę mintį;
6. mokytis išsakyti ir pagrįsti savo, bei išklausti kito nuomonę;
7. ugdytis pasitikėjimą savimi, atskleisti ir lavinti įgimus talentus;
8. puoselėti judesių, scenos ir bendravimo kultūrą, ugdytis estetinę nuovoką.

VERTINIMAS (neformalus, kaupiamasis). Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami 10 balų sistema arba „įskaityta / neįskaityta“. Vertinamos kokybinės moksleivių žinios, supratimas ir gebėjimai pagal nustatytus ir su moksleiviais aptartus vertinimo kriterijus. Praktikuojamas mokinių įsivertinimas.

MOKYMO IR MOKYMOSI TURINYS

Eil. Nr.	Turinio tematika	Ugdomi gebėjimai	Valandų skaičius	Tarpdalykinė integracija	Vertinimas (atsiskaitymo formos ir datos, orientacinė temos vykdymo data)	Pastabos
1.	<p>Lietuviško šokio raida:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lietuviško šokio pradžia. Lietuviško šokio pakilimas ir suklestėjimas. Lietuviško tautinio šokio pagrindiniai žingsniai ir deriniai. Kūrybinės užduotys. Savarankiški darbai. 	<p>Susipažinti su lietuviško tautinio šokio raida ir etapais. Susipažinti su lietuvišku tautiniu šokiu.</p> <p>Gebės atlikti pagrindinius lietuviško tautinio šokio žingsnius ir derinius.</p> <p>Kurs šokio derinius ir mokys jų klasę. Rinks medžiagą apie Lietuvos choreografus ir jų kūrybą.</p>	<p>2 val.</p> <p>4 val.</p> <p>4 val.</p>	<p>Muzika, literatūra, etnokultūra, etika.</p>		
2.	<p>Lietuvių liaudies sceninio šokio žingsnių ir jų derinių mokymas. Folklorinis šokis:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tautinis folkloras lietuvių liaudies šokiuose. Žingsniai, deriniai ir figūros. Žingsnių deriniai ir figūros šokant poroje ir grupėje. 	<p>Susipažins su Lietuvių liaudies folkloru. Ugdysis tautinę savimonę.</p> <p>Išmoks ritmiškai pašokti šokių žingsnius pavieniui ir poroje. Įgis lietuvių liaudies šokio judesių pagrindus.</p> <p>Ritmiškai ir tiksliai įtvirtins išmokus pagrindinius žingsnius ir</p>	<p>2val.</p> <p>4 val.</p> <p>4 val.</p>	<p>Muzika, dailė, literatūra. Etika.</p>	<p>Taikomas diagnostinis vertinimas.</p> <p>Diagnostinis</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Choreografinis šokių aprašymas, susikabinimai. • Tautinis kostiumas. • Išmoktos medžiagos įtvirtinimas. • Savarankiškų darbu pristatymas. • Lietuvių liaudies papročiai ir kalendorinės šventės. 	<p>jų derinius. Tobulins porinio šokio įgūdžius, ugdysis pagarbą partneriui bei šokio etikos estetinį suvokimą.</p> <p>Susipažins su choreografinė leksika, bei šokių užrašymo būdais.</p> <p>Gebės skirti įvairių tautinių regionų kostiumus.</p> <p>Ritmiškai ir tiksliai įtvirtins išmoktus pagrindinius žingsnius ir jų derinius. Ugdysis ritmą, lavins laikyseną ir judesių koordinaciją.</p> <p>Pristatys savo darbus klasei.</p> <p>Susipažins su kalendorinėmis šventėmis ir papročiais. Mokysis folklorinių ratelių ir šokių.</p>	<p>2 val.</p> <p>2 val.</p> <p>2 val.</p> <p>2 val.</p> <p>2 val.</p>	<p>Dailė, muzika, informacinės technologijos, etnokultūra, lietuvių ir užsienio literatūra.</p>	<p>vertinimas remiantis kriterijais: aktyvumas, kūrybingumas, originalumas.</p> <p>Diagnostinis vertinimas, atsižvelgiant į atliekamas užduotis pamokų metu.</p> <p>Individualių darbų vertinimas balu.</p>	
--	--	--	---	---	---	--

3. Pasaulio tautų šokių ciklo planas (pavyzdys 11–12 kl)

(Parengta pagal Daivos Raškauskienės, Linos Navardauskienės trumpalaikį pasaulio tautų šokio pamokų ciklą)

Ištrauka iš ilgalaikio plano.

Mokymosi ciklas		Mokinių pasiekimai (gebėjimai) (pagal Bendrąją programą)
Pavadinimas	Siekiai	
Pasaulio tautų šokis	<p>Gebėti atlikti pasaulio tautų šokių elementus teisinga maniera ir charakteriu, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.</p> <p>Susipažinti ir įgyti supratimą apie pasaulio tautų šokius, gilintis į jų autentiškumą ir išliekamąją vertę.</p> <p>Gebėti skirti tam tikros tautos charakteringus šokio judesius, muzikos bei nacionalinio kostiumo ypatumus.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šokį ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomone.</p> <p>Parengti ir pristatyti grupėje pasirinktą pasaulio tautų šokį naudojantis IT.</p>	<p>1.1. Šokti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokius.</p> <p>1.6.2. Aptarti šokio projekto pristatymo virtualioje erdvėje galimybes ir ypatumus.</p> <p>2.2. Nagrinėti ir palyginti stebėtus skirtingo žanro, istorinio laikotarpio, geografinės vietovės šokius kaip kūrinus.</p> <p>3.1. Naudojant įvairius šaltinius, rasti informacijos apie pasirinktą šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p>

Mokymosi ciklo „Pasaulio tautų šokis“ detalusis išplanavimas

Pam. Nr.	Pamoka		Mokymosi ištekliai		
	Pamokos tema	Gebėjimai (laukiami rezultatai)	Šokio raiška (atlikimas)	IT mokymo ir mokymosi priemonės	Metodai
1	Pasaulio tautų šokio kultūra, ryškiausi pasaulio tautų šokio charakterio bruožai.	Mokiniai gebės skirti charakteringus atskirų tautų šokių judesius, muzikos bei nacionalinio kostiumo ypatumus.	Rankų, kojų, korpuso padėčių skirtumai įvairių tautų šokyje.	http://www.youtube.com/watch?v=uYRfSL5n7N0&feature=related	Demonstravimas. Aiškinimas. Klausymas. Diskusija.

2-3	Rusų liaudies šokiai ir jų ypatumai	Mokiniai gebės atlikti pagrindinius rusų liaudies šokio judesius, atskleisdami tautos charakterio ypatumus, prireikus ir (ar) pagal užduotį gebės juos jungti į junginius. Suvoks rusų liaudies šokio ypatumus ir juos apibūdins.	Susikabinimai poroje, pakaitinis žingsnis, „Armonikėlė“, išmušimai kojomis, rusiška virvutė, „Švytuoklėlė“.	http://www.youtube.com/watch?v=wpzK7_rfNFE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=6xc2jaBzmh0&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=ROe_IIOYqSw&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=QDcKD4cTTcE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=ANChbB2dfnc&feature=results_video&playnext=1&list=PL063398EAE56F76A2	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Individualus konsultavimas.
4-5	Gruzinių liaudies šokiai ir jų ypatumai	Mokiniai gebės apibūdinti gruzinų liaudies šokio įvairiapusiškumą, moterų ir vyrų šokių skirtumus. Atlikdami judesius, perteiks tautos temperamentą. Prireikus ir (ar) pagal užduotį gebės juos jungti į junginius.	Slystantis žingsnis ant puspisrčių, „Čdamila“ – pakaitomis kryžiuojamos kojos, „Bruni“ – posūčiai ant sulenktų kojų.	http://www.youtube.com/watch?v=2XJx-9uGG94&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=AOos8Arg34M http://www.youtube.com/watch?v=uEN7wkRCbBI&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=c5_GuTEgngk&feature=related	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
6-7	Tadžikų liaudies šokiai ir jų ypatumai	Mokiniai įvardys tadžikų liaudies šokių rūšis, paaiškins jų kilmę, charakteringus bruožus. Išmoks manieringai atlikti tipinius judesius ir juos jungti į junginius.	Rankų, plaštakų judesiai. Kombinuoti rankų judesiai. Pečių judesiai. Pagrindinis tadžikų šokio ėjimas skirtingomis kryptimis.	http://www.youtube.com/watch?v=47GVOem_1NU&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=kbc61wI7BQA&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=CFs4_z9BbU8&feature=rel	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.

				ated http://www.youtube.com/watch?v=CWPuaKFae5o&feature=related	
8-9	Ispanų liaudies šokiai	Mokiniai gebės apibūdinti šios tautos šokių skiriamuosius bruožus, atskirti stilius, pateiti pavyzdžių. Žinos flamenko kilmę. Gebės charakteringai ir ritmiškai atlikti tipinius judesius.	Išmušimai kojomis. Ritmingi plojimai pagal muziką. Flamenco rankų plastika, „Bolero“ žingsniai.	http://www.youtube.com/watch?v=F1zW1Udzc_w http://www.youtube.com/watch?v=Ut2GqYiVUwk&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=DMmaQqzrn9o&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=g6-d6FllwX4&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=U9tWViF1aKo&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=0LYH5F5PDus&feature=related	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
10-11	Ukrainiečių liaudies šokiai ir jų ypatumai	Mokiniai gebės įvardyti populiariausius ukrainiečių liaudies šokius, apibūdinti jų kilmę ir skirtumus. Išmoks muzikaliai ir emocionaliai atlikti tipinius judesius.	Šokio poroje susikabinimai. „Bigunec“ – žingsnis su peršokimu. „Virvutė“, „Balandėliai“ – pašokus pamušama koja.	http://www.youtube.com/watch?v=NIETROWjTbE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=luMUzLidqgc&feature=related ated http://www.youtube.com/watch?v=OsJSzVY5i7Q&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=yBNMPiUiHQI&feature=related	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
12-13	Estų tautos	Mokiniai gebės apibūdinti ir	Susikabinimai poroje.	http://www.youtube.com/watch	Demonstravimas.

	liaudies šokiai	charakterizuoti estų tautos šokius, jų panašumus ir skirtumus lyginant su lietuvių liaudies šokiais. Išmoks atlikti pagrindinius šokių judesius pavieniui ir poroje.	Žingsnis su pašokimu iš šokio „Ioksu-polka“. Perėjimai su pašokimu iš šokio „Ioksu-polka“. Valsas su kojos pristatymu.	?v=5BKO9CfQPA&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=P4tUj1MTF0c&NR=1 http://www.youtube.com/watch?v=9yAwDLokrgE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=PD90Ynp7e5Y&feature=related	Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
14-15	Šokių junginių kartojimas, komponavimas	Mokiniai gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų pasaulio tautų šokių judesių ir junginių. Pristatys savo kompozicijas grupėje. Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje).	Anksčiau išmoktų šokių judesiai ir jų junginiai.	http://www.youtube.com/watch?v=0JAuRElaAfw&feature=related	Kartojimas. Pratybos. Individuali konsultacija. Aiškinimas.
16	Įskaitinė pamoka – šokių atlikimas	Mokiniai gebės suorganizuoti pasirodymą, atlikdami pristatys pasaulio tautų šokius. Gebės charakteringai šokti pavieniui arba poroje, teisinga maniera atlikti pasaulio tautų šokių elementus. Poroje, grupėje arba klasėje gebės aptarti atliktą šokį, pagrįs savo nuomonę. Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje).	Atrinktas repertuaras		Instruktavimas ir stebėjimas. Konsultacijos. Įsivertinimas ir įvertinimas pagal iš anksto sutartus kriterijus, aptarimas.
17-18	Įskaitinė pamoka – projektas	Gebės parinkta tema surasti ir atrinkti vizualinę ir rašytinę informaciją internete. Gebės grupėje parengti ir pristatyti klasei vizualinį pranešimą, naudodamasis informacinėmis technologijomis (programa POWER POINT)		IT įranga	Instruktavimas ir stebėjimas. Konsultacijos. Įsivertinimas ir įvertinimas pagal iš anksto sutartus kriterijus, aptarimas.

4.Šiuolaikinio šokio ciklo planas (pavyzdys 11–12 kl.)

(Parengta pagal Linos Navardauskienės trumpalaikį šiuolaikinio šokio pamokų ciklą)

Mokymosi ciklas		Mokinių pasiekimai (gebėjimai) (pagal Bendrąją programą)
Pavadinimas	Siekiai	
Šiuolaikinis šokis	<p>Žinoti / susipažinti su moderniu ir šiuolaikiniu šokiu. Gebėti atlikti atskirų šokių elementus teisingu ritmu ir laikysena, prireikus ir (ar) pagal užduotį mokėti juos jungti į junginius.</p> <p>Susipažinti su žymiausiais atlikėjais, kolektyvais. Žinoti J. Limon, L. Horton ir M. Graham modernaus šokio stilių skirtumus, gebėti juos nusakyti.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje aptarti matytą šokio fragmentą, šokį ar spektaklį (renginį), pagrįsti savo nuomonę.</p>	<p>1.1. Atlikti pavieniui, poroje ir grupėje įvairius judesius, šokio žingsnius, jų derinius ir (ar) šokti šokius.</p> <p>1.2. Pasirinkti kūrybinę šokio idėją ir pristatyti ją pasirinktu būdu (žodžiu, raštu, piešiniais ar schemomis).</p> <p>2.1. Išsakyti savo nuomonę apie stebėtą šokį kaip kūrinį ir pagrįsti ją nurodant ryšį tarp kilusio išpūdžio ir šokyje panaudotų priemonių.</p> <p>2.2. Nagrinėti ir palyginti stebėtus skirtingo žanro, istorinio laikotarpio, geografinės vietovės šokius kaip kūrinius.</p> <p>3.1. Naudojantis įvairiais šaltiniais, rasti informacijos apie pasirinktą Lietuvos šokio kūrėją, atlikėją, instituciją ar renginį ir ją pristatyti (raštu ar žodžiu).</p>

Mokymosi ciklo „Šiuolaikinis šokis“ detalusis išplanavimas

Pam. Nr.	Pamoka		Mokymosi ištekliai		
	Pamokos tema	Gebėjimai (laukiami rezultatai)	Šokio raiška (atlikimas)	IT mokymo ir mokymosi priemonės	Metodai
1–2	Naujos šokio formos XIX a. pradžioje, jų atsiradimo istorinis kontekstas ir raida	Mokiniai gebės nusakyti modernaus šokio atsiradimo istorinį kontekstą, žinos modernaus šokio pradininkus (Izadora Duncan, Ruth St. Denis, Martha Graham, Rudolf von Laban, Mercy Cunningham ir kt.), bus susipažinę su jų kūrybine veikla.	Rankų, kojų, korpuso padėčių skirtumai moderniaame šokyje.	http://www.youtube.com/watch?v=u5sEnrQD_oU http://video.google.com/videoplay?docid=-8748661616907155481 http://www.youtube.com/watch?v=GQxbXHsQyDY&feature=grec_index	Demonstravimas. Aiškinimas. Klausymas. Diskusija.

				http://www.youtube.com/watch?v=Kq2GgIMM060&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=B--BW0T9tsA&feature=related	
3	Modernaus ir klasikinio šokių ypatumai	<p>Mokiniai suvoks ir gebės apibūdinti pagrindinius modernaus šokio bruožus: būdingus judesius, kostiumą, choreografijos ypatumus, tematiką, muzikos panaudojimo įvairovę.</p> <p>Gebės skirti modernaus ir klasikinio šokio judesius, apibūdinti muzikos bei kostiumo, vyro ir moters vaidmens ypatumus.</p>	Kūno ir atskirų jo dalių svorio pojūtis.	http://www.youtube.com/watch?v=BEb4EH35uHE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=DIR7iv8D VW8&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=hDQ43Qb1Guw&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=3Vw6bbqXm2A&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=fsedlNYkZQI&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=IoU4_fDLnM http://www.youtube.com/watch?v=Ikpq8qG-BLQ	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Individualus. konsultavimas.
4–6	M. Graham šokio filosofija, judesių bei kūrybos ypatumai	<p>Mokiniai gebės apibūdinti ir atlikti modernaus šokio judesius, būdingus M. Graham šokio stiliui, įvardyti jos kūrybos bruožus.</p> <p>Prireikus ir (ar) pagal užduotį gebės juos jungti į junginius.</p>	Kontraktacija, spiralės principas, kvėpavimas. Judesiai sėdint ir gulint ant grindų, stovint, judant erdvėje.	http://www.youtube.com/watch?v=dX7YQxn7HVw&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=CA91fGV9LEo&feature=related	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.

7–9	J. Limon šokio filosofija, judesių bei kūrybos ypatumai	Mokiniai gebės apibūdinti ir atlikti modernaus šokio judesius, būdingus J. Limon šokio stiliui, įvardyti jo kūrybos bruožus. Prireikus ir (ar) pagal užduotį gebės juos jungti į junginius. Mokiniai įvardys M. Graham ir J. Limon judesių atlikimo stilistikos skirtumus.	Rankų judesiai, kvėpavimas, energija, kūno svorio paskirstymas ir naudojimas, korpuso padėtys, kūno dalių izoliavimas. Judesiai sėdint ir gulint ant grindų, stovint, judant erdvėje.	http://www.limon.org http://www.youtube.com/watch?v=X0O8YhlwRts http://www.youtube.com/watch?v=XBzst8VWV10&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=oyjc_4R6VLg	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
10–13	L. Horton šokio filosofija, judesių bei kūrybos ypatumai	Mokiniai gebės apibūdinti ir ritmiškai atlikti modernaus šokio judesius, būdingus L. Horton šokio stiliui, įvardyti jo kūrybos bruožus. Prireikus ir (ar) pagal užduotį gebės juos jungti į junginius. Mokiniai įvardys L. Horton ir J. Limon judesių atlikimo stilistikos skirtumus.	Rankų ir korpuso padėtys. Judesiai sėdint ir gulint ant grindų, stovint, judant erdvėje.	http://www.youtube.com/watch?v=SGKClA27FI4&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=Oy-UXjCTPmE	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.
14–16	Šiuolaikinis šokis ir jo ypatumai	Mokiniai gebės įvardyti ir muzikaliai atlikti šiuolaikiniam šokiui būdingus judesius. Bus susipažinę su šiuolaikinio šokio choreografų kūrybine veikla ir kolektyvais (Emio Greco, Pina. Baush, Wim Vandekeybus, Anne Teresa de Keersmaeker ir kt.), menų sinteze. Mokiniai įvardys modernaus ir šiuolaikinio šokio skirtumus (judesiai, muzika, tematika, meninės raiškos priemonės).	Kūno atpalaidavimas ir svorio pojūtis, judesių nuoseklumas. Judėjimo erdvėje pajauta, judesių koordinavimas. Judesiai sėdint ir gulint ant grindų, judant erdvėje.	http://www.youtube.com/watch?v=BuQPpyBoJPRA http://www.youtube.com/watch?v=s6wGJQ9dZnE&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=kV2mPO5Ckeg&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=LGKzXUWAjnl&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=LU-40YJqIdw&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=3HaWxhbhH4c	Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.

				http://www.youtube.com/watch?v=UacylkU6OAM&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=LrFz1U6AAS0&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=ekjOv85Y-M0&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=evJQo5IzqyY http://www.youtube.com/watch?v=kD0Wl1ZRiQI&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=DYVyH_yY6c&feature=related	
17–18	Šiuolaikinis šokis Lietuvoje	<p>Mokiniai gebės nusakyti šiuolaikinio šokio atsiradimo Lietuvoje prielaidas ir jo raidą. Bus susipažinę su Lietuvos šiuolaikinio šokio choreografais (D. Nasvitytė, K. Daujotaitė, B. Letukaitė, A. Naginevičiūtė, L. Juodkaitė, A. Šeiko ir kt.) ir kolektyvais (Kauno šokio teatras „Aura“, Vyčio Jankausko šokio teatras), pagrindiniais šiuolaikinio šokio kultūriniais įvykiais. (Modernaus šokio festivalis, Šiuolaikinio šokio festivalis „Naujas Baltijos šokis“, Lietuvos šokio informacijos centras).</p>	<p>Žinomų modernaus ir šiuolaikinio šokio judesių ir jų juunginių sintezė.</p>	http://www.youtube.com/watch?v=cGvzdIM0eTk http://www.youtube.com/watch?v=McEOdJCo07o&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=U6Zl1JLQ3ps&feature=results_main&playnext=1&list=PL68D48A9D6E7E365F http://www.youtube.com/watch?v=cjrAqQy_pqA&feature=related http://www.youtube.com/watch?v=Uoh4hqT6vF8 http://www.youtube.com/watch	<p>Demonstravimas. Aiškinimas. Pratimai. Pratybos. Konsultavimas. Kartojimas.</p>

				?v=oGrPzOZIWg0 www.aura.lt www.dance.lt	
19–20	Šokių junginių kartojimas, komponavimas	<p>Mokiniai gebės pritaikyti anksčiau įgytas žinias ir gebėjimus, savarankiškai atliks savo sukurtas kompozicijas iš žinomų modernaus ir (arba) šiuolaikinio šokio judesių ir junginių.</p> <p>Pristatys savo kompozicijas grupėje.</p> <p>Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje).</p>	Anksčiau išmoktų šokių judesiai ir jų junginiai.		<p>Kartojimas.</p> <p>Pratybos.</p> <p>Individuali konsultacija.</p> <p>Aiškinimas.</p>
21–22	Įskaitinė pamoka – kūrybinė šokio idėja.	<p>Mokiniai gebės suorganizuoti, pristatyti ir atlikti pasirodymą modernaus ir (arba) šiuolaikinio šokio tema.</p> <p>Gebės šokti pavieniui, poroje arba grupėje, muzikaliai atlikti modernaus ir (arba) šiuolaikinio šokio elementus.</p> <p>Poroje, grupėje arba klasėje gebės aptarti šokį, pagrįs savo nuomonę. Gebės įsivertinti ir įvertinti draugo šokį (pavieniui, poroje, grupėje).</p>	Atrinktas repertuaras		<p>Instruktavimas ir stebėjimas. Konsultacijos.</p> <p>Įsivertinimas ir įvertinimas pagal iš anksto sutartus kriterijus, aptarimas.</p>
23–24	Įskaitinė pamoka – projektas	<p>Gebės surasti ir atrinkti vizualinę ir rašytinę informaciją internete pasirinkta tema.</p> <p>Gebės grupėje parengti ir pristatyti klasei vizualinį pranešimą, naudodamasis informacinėmis technologijomis (programa POWER POINT)</p>		IKT įranga	<p>Instruktavimas ir stebėjimas. Konsultacijos.</p> <p>Įsivertinimas ir įvertinimas pagal iš anksto sutartus kriterijus, aptarimas.</p>